Український Народний Союз
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 133. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 17-го ЛИПНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 17, 1969 No. 133. VOL. LXXVI.

„АПОЛЛО 11" ЛЕТИТЬ НА МІСЯЦЬ

ТРИ АМЕРИКАНСЬКІ АСТРОНАВТИ З НАЙБІЛЬШОЮ ПРЕЦИЗНІСТЮ ВИЛЕТІЛИ КОСМІЧНИМ КОРАБЛЕМ З МІСІЄЮ ПРИЧАЛИТИ НА ПОВЕРХНЮ МІСЯЦЯ ТА ПОВЕРНУТИСЬ НАЗАД НА ЗЕМЛЮ; АМЕРИКА І ВВЕСЬ СВІТ ІЗ ЗАПЕРТИМ ВІДДИХОМ СЛІДКУЮТЬ ЗА НАЙСМІЛИВІШОЮ ВИПРАВОЮ ЛЮДИНИ В КОСМОС.

Кейп Кеннеді, Флорида. — В середу, дня 16-го липня Року Божого 1969-го точно о годині 9:32 сотні тисяч людей безпосередньо а мільйони людей в Америці та по всіх країнах світу на телевізійних екранах із запертим віддихом спостерігали, як космічний корабель „Аполло 11" в клубах диму і вогню із запалених ракетних моторів з найбільшою прецизністю почав підноситись в небесні простори у найсміливішій виправі людини в космос з місією завезти трьох американських астронавтів в орбіту Місяця, двох з яких мають висадитись на поверхні тієї пляпети й опісля повернутись з неї назад на Землю.

Випущення космічного корабля „Аполло 11" з історичною місією висадити вперше в історії людства людей на іншій пляпеті відбулося згідно з пляном, після закінчення „рахування вниз", започаткованого ще минулого тижня, в присутності майже мільйона осіб, що зібралися в околицях Кейп Кеннеді, щоб бути свідками випущення „Аполло 11". Астронавти — Ніл Армстронг, полковник Едвін А. Алдрін, джун. та підполковник Майкел Коллінс заняли свої місця в командній кабіні в доброму здоров'ї та сповнені віри в успіх дорученого їм історичного завдання. Напередодні випущення їх нього космічного корабля астронавти відбули ще телефонічну розмову з президентом Ніксоном, який заявив, що їхній лет „підніме вгору духа всієї американської нації як також усього світу".

Випущення „Аполло 11" відбулося, як і випущення попередніх п'яти космічних кораблів у програмі „Аполло" з допомогою могутньої викидної ракети „Сатурн 5". Піднявшись на висоту 115 миль в орбіту Землі із початковою скорістю 17 400 миль на годину, „Аполло 11" буде спрямований з допомогою запалення третьої частини ракети „Сатурн" в напрямі до Місяця, що в тому часі буде віддалений яких 230 000 миль від „Аполло 11". У той час його скорість досягне 24 200 миль на годину.

В четвер і в п'ятницю, 17 і 18 липня, „Аполло 11" перебуватиме в дорозі до Місяця і на ці дні пляновані дві телевізійні кольорові передачі на Землю.

На суботу год. 1.26 по полудні заплянoване наближення „Аполло 11" до Місяця й астронавти спрямують свій корабель у його орбіту. В неділю 20 липня, о год.



Ніл А. Армстронг



Едвін А. Алрін, джун.



Майкел Коллінс

9.32 ранку астронавти Армстронг й Алдрінг займуть свої місця в десантній модулі й о год. 1.47 по полудні відокремлять її від командного корабля й полетять на Місяць. Сам десант модулі на поверхню Місяця запляновaний на годину 4.19 по полудні і відбудеться він в околиці кратеру Мольтке в області Моря Спокою. Причаливши на Місяць, астронавти перебуватимуть у своїй місячній модулі до год. 2.21 ранку в понеділок 21 липня. Вийшовши в цьому часі на поверхню Місяця із модулі, вони протягом двох годин і 40 хвилин ходитимуть по Місяці, проводячи доручені їм науковцями досліди. В тому часі вони зберуть і перенесуть до модулі 60 фунтів місячного ґрунту, застромлять на Місяці американський прапор і диск з посланнями провідників 73 держав світу, що їх надіслали вони з приводу місії „Аполло 11" і між якими немає послання від Совєтського Союзу. Найбільш критичним і загрозливим буде момент відчалення десантної модулі від Місяця, яке мало б відбутися в понеділок о год. 1.55 по полудні. Запас оксиґену вистачить тільки на три години і якщо до того часу астронавтам Армстронґові й Алдрінові не пощастить від'їхати з Місяця, то вони мусітимуть загинути й астронавт Коллінс буде мусіти відбувати поворотну дорогу на Землю сам один.

Якщо усе піде щасливо, то „Аполло 11" мав би повернутися на Землю в четвер 24 липня. Причалення його на Землю мало б відбутися на Тихому океані, де на нього чекатиме літаконосець „Горнет". Повернувши на Землю, астронавти перебуватимуть у кварантанні аж до 11 серпня, щоб лікарі могли ствердити, чи вони не привезли із собою яких загрозливих для людського життя місячних організмів.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 17 липня 1969 року

В АМЕРИЦІ

СЕНАТІ ВЕДУТЬСЯ тепер наради над податковими справами, при чому частина сенаторів, підртимуваних Урядом, вимагають якнайшвидшого продовження важности так званого надподатку, інші знову пов'язують цю справу з ширшою реформою фіскальної системи. Идеться також про схвалення таких заходів, які внеможливили б різним великим компаніям та окремим багатіям не платити податку від великих прибутків.

ДО ЦЕНТРАЛЬНОЇ АМЕРИКИ ВИХАЛА Комісія, зложена з представників сімох американських держав, між ними й З'єднаних Стейтів, щоби на місці перевірити ситуацію, що настала внаслідку гострого конфлікту між Гондурасом і Сальватором. Гондурас признався, що його літаки бомбардували деякі місцевості в Сальваторі „у відплату" за наземні дії сан-сальваторського війська. Керівні американські кола обурені, що ті держави використовують одна проти другої зброю, що її їм доставили ЗСА для оборони проти комуністичних партизанів.

УРЯДОВІ ЧИННИКИ ВИСТУПИЛИ проти двох великих фармацевтичних компаній, закинувши їм, що вони підступом, подавши фальшиві дані, добули патент на антибіотик „тетрасіклайн" і заробили на монопольній продукції того антибіотику в одному році коло 100 мільйонів дол. Уряд закинув теж іншим 5-ох фармацевтичним компаніям, що вони були в змозі з тамтими щодо здобуття патенту. Уряд скаржитиме до суду ті фірми, які не признаються до ніякої вини.

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ СПІРО ЕҐНЮ ПРОМОВЛЯВ 20 хвилин на конвенції Асоціяції американських лікарів, що відбувається в готелі „Амерікана" в Ню Йорку, але свою промову присвятив виключно справі занечищеного повітря, зате не заторкував зовсім пекучої й актуальної справи державної опіки над здоров'ям та непомірно високих коштів лікування. Еґнює апелював до лікарів, щоб вони брали активну участь у кампанії за очищування повітря.

У СВІТІ

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ ЗНОВУ ПЕРЕСТЕРЕГЛИ Об'єднані Нації проти приймання таких нових членів, які — на базі принципу „одна держава один голос" — дістають рівне з великодержавами право голосу в ОН, проте своєю територією, числом населення та бідністю не всилі навіть мати своє представництво в ОН. Такі „міні"-держави стають тільки тягарем для Об'єднаних Націй.

КОМУНО - КИТАЙСЬКІ ВЛАСТІ ДОЗВОЛИЛИ британському шарж д'аффер у Пейпінгу відвідати британського журналіста Антоні Ґрея, якого від двох років тримають під хатнім арештом в Пейпінгу і до якого впродовж останніх сімох місяців не допустили ні одної чужої особи. Ґрея арештували „у відплату" за те, що британські власті в Гонґ Конґу арештували були кількох комуністичних журналістів, які активно брали участь у вуличних заворушеннях.

СІМОХ ЧЕХІВ АРЕШТОВАНО, коли вони пробували невдачно перебитись важким вантажним автом через рогачку на чесько - німецькому кордоні. Чеський комунікат нічого не згадував про людські втрати у тій невдачній спробі втечі чехів на волю, але західньо - німецький комунікат про ту подію стверджував, що один чех згинув і два були ранені — від граду куль, що посипались на них збоку їх комуністичних земляків.

ПАПА ПАВЛО VI ВІДЛЕТИТЬ 31 липня ц. р. до африканської Уґанди на 3-денні відвідини. Йому товаришитимуть три кардинали, між ними кард. Жан Вілльо, новий державний секретар Ватикану, декан кардинальської Колегії Евжен Тіссеран і Григор Аґаґіян, як також цивільний муринський представник з Країни Слоневої Кости у Понтифікальній Комісії для справедливости і миру.

СОВЄТИ НАПОЛЯГАЮТЬ на британський уряд, щоб той вимінив пару совєтських шпигунів Пітера і Гелен Кроґерів, засуджених 8 років тому на 20-літню в'язницю, на молодого британського вчителя Джералда Брука, якого большевики арештували 4 роки тому й засудили на 5 років в'язниці за посідання протисовєтських летючок. Британський уряд, мабуть, погодиться на таку виміну, хоча він свідомий, що це може заохотити Москву арештувати будь-кого з невинних туристів, щоб потім шантажувати західню країну й вимагати „обміну" за большевицького шпигуна. Тепер москалі погрожують, що коли Джералд Брук вийде в квітні на волю, то його знову арештують і судитимуть — за „шпигунство".

У Дітройті помер д-р Іван Янчишин

Дітройт. — У вівторок 15 липня ц. р. тут у шпиталі помер після довгої і важкої недуги відомий політичний і громадський діяч, ветеринарний лікар доктор Іван Янчишин. Народжений 25 травня 1920 року у Вороцеві в Україні, Іван Янчишин вже замолоду включився в націоналістичний рух. Ветеринарні студії закінчив на УТҐІ у Мюнхені і в Мишиґенському Стейтовому Університеті. Працював ветеринарним лікарем у Дітройті, Миш. На еміґрації Покійний був заступником голови Політичної Ради Однодумців Організації Українських Націоналістів за кордоном, головою Відділу Об'єднання Визвольної Боротьби України і членом інших організацій та установ. Осиротив дружину Ольгу та синів Юрія і Петра. Похорон сл. п. д-ра Івана Янчишина відбудеться в п'ятницю 18 липня ц. р. з церкви Непорочного Зачаття в Гемтремку. . . .

У Брюсселі нараджуються про політичне з'єднання Европи

Брюссель. — У столиці Бельгії відбувається конференція так званої Дієвої Комісії для З'єднаних Стейтів Европи. Вона розглядала 15 ц. м. обширний прокт кол. президента Европейської Економічної Спільноти, д-ра Вальтера Гальштайна, про покликання до життя пан-европейського парляменту. Британський міністер закордонних справ Майкел Стюарт, заявивши принципову згоду Британії на такий парлямент, висловив переконання, що покищо ще завчасно організувати його. Такий парлямент має стати одним із ступнів до проголошення федерації, чи конфедерації західньо-европейських держав. Найбільшим речником такої ідеї є тепер Італія. На конференції у Брюсселі приявними є видатні парляментарні діячі, економісти й провідники робітничих спілок із 6-ох членських держав Европейської Економічної Спільноти — Франції, Західньої Німеччини, Італії, Голяндії, Бельгії і Люксембурґу, як також Британії. Британія тепер найбільш заінтересована у тому, щоб перебороти застереження Франції щодо прийняття її до Европейської Економічної Спільноти й тому проблему політичного з'єднання Европи відкладає на задній плян.

Віце-президент Півд. В'єтнаму пропонує зірвати Паризьку конференцію

Сайґон. — Віце-президент і колишній прем'єр Південного В'єтнаму, який був маршалом летунства, Нґуєн Као Кі, заявив у 70-хвилинній промові у високій військовій школі в Сайґоні, що немає сенсу витрачати гроші на втримування делеґації на Паризькій конференції та на його, Кі, часті подорожі між Парижем і Сайґоном, коли комуністи не хочуть ділово переговорювати й відкинути останню пропозицію — взяти активну участь у південно-в'єтнамських виборах. Нґуєн Као Кі заявив, що та пропозиція, яку кілька днів тому зробив південно - в'єтнамський президент Нґуєн Ван Тіє, є вже відступом від давньої протикомуністичної політики. Дальшої ніякої поступки комуністам не можна зробити, бо це вже була б капітуляція. Нґуєн Као Кі дав зрозуміти, що Ван Тіє зробив ту пропозицію комуністам під натиском з американського боку. Він китикував американську стратегію, яка поклала була найбільший натиск на летунство, але обмежила також летунські дії до деяких цілей в Північному В'єтнамі, залишивши комуністам свобідними шляхи постачання почерез Ляос та порти Гайфонґ і Шігануквіль в Камбоджі. Припускають, що Нґуєн Као Кі виступив, як речник тих правих південно-в'єтнамських кіл, які стурбовані щораз дальшими поступками комуністам, коли тим часом комуністи займають непоступливе становище і поводяться на Паризькій конференції арогантно й образливо.

Міжнародний футбольний турнір в Ню Йорку

Грецько - Американський СК з Ню Йорку, трикратний чемпіон ЗСА та один із найсильніших суперників УСК-у Ню Йорку у „Великій Десятці" НАФСоюзу, влаштовує в трьох днях, 16-го, 18-го і 22-го липня, Міжнародний Футбольний Турнір, в якому гратимуть крім Грецько-Ам. СК, „Портуґеза Деспортос" із Сан Павло з Бразилії, „Олімпіякос" з Греції, та МТК Будапешт з Мадярщини. Розгри цього турніру, за системою кожний з кожним, будуть проведені в цих трьох вечорах, по дві зустрічі кожного вечора.

В середу, 16-го липня, зустрічаться „Портуґеза Деспортос" (Бразилія) — Грецько-Ам. (ЗСА, та „Олімпіякос" (Греція) — МТК Будапешт (Мадярщина).

У п'ятницю, 18-го липня, відбудуться зустрічі МТК Будапешт (Мадярщина) — Грецько-Ам. (ЗСА) та „Олімпіякос" (Греція) — „Портуґеза Деспортос" (Бразилія).

У вівторок, 22-го липня, розіграють ці самі дружини третій і останній круг турніру в таких зустрічах: МТК Будапешт (Мадярщина) — „Портуґеза Деспортос" (Бразилія) і „Олімпіякос" (Греція) — Грецько-Ам. СК (ЗСА).

Всі ці змагання Міжнародного Футбольного Турніру відбудуться на Стадіоні Рандалс Айленд при 125-ій вулиці за мостом Трайборо в Ню Йорку. Початок зустрічей кожного вечора о год. 7:30.

Англійські фахівці припускають, що „Луна 15" осяде на Місяці

Лондон. — Директор одної з найславетніших у світі астрономічних обсерваторій, т. зв. т. зв. Джодрел-обсерваторії, Бернард Ловелл, заявив, що сиґнали, переловлювані з совєтського космічного корабля „Луна 15" вказують на те, що той корабель буде старатися осісти на Місяці і привезти назад деякі зразки з поверхні Місяця. Ловелл твердить, що теперішній лет „Луни 15" різниться від летів попередниць „Луни". Між іншим, коли раніше лет совєтських штучних сателітів до Місяця вимагав 80-ти годин, то тепер він триватиме значно довше. Але — за твердженням того видатного фахівця — щойно в четвер 17 липня ц. р. можна буде зорієнтуватися докладно про напрямок „Луни 15" та її цілі. Ловелл висловив невдоволення і розчарування, що нема міжнародної співпраці в космічних дослідах, але твердив, що така співпраця невідхильна, коли астронавти з Землі встановлять на інших плянетах тривкі станиці.

ТЕПЕРІШНІЙ СТАН І ДАЛЬШИЙ РОЗВИТОК УНС БУЛИ ПРЕДМЕТОМ ЧЕРГОВИХ НАРАД ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

Джерзі Сити. — Розвиток Українського Народного Союзу за перших шість місяців ц. р. та пляни дальшої праці в усіх ділянках його активности були предметом чергових нарад його Головного Екзекутивного Комітету, що відбулися тут у власному приміщенні у вівторок, 15-го липня. Наради відкрив і ними проводив головний предсідник Йосип Лисогір і в них, крім нього, взяли участь: заступники головного предсідника інж. Степан Куропась і пані Марія Душник, заступних головного предсідника і директор Канадійської Канцелярії УНС Богдан Зорич, заступник головного предсідника і керівник рекордового відділу Володимир Сохан, головний секретар і керівник організаційного відділу д-р Ярослав Падох та головний касир Петро Пуцило і ред. Антін Драган. Наради, після їх відкриття, започатковано традиційно звітом головного касира, дир. Петра Пуцила.

Звіт гол. касира П. Пуцила

Головний касир дир. Петро Пуцило познайомив Екзекутивний Комітет насамперед із загальним станом майна УНСоюзу з кінцем травня ц. р. В тому місяці УНСоюз мав $528,030.66 нових прибутків, нові інвестиції виносили $247,053.61, а загальне майно УНСоюзу з кінцем травня виносило $35,-685,690.21, з чого було $416,-087.05 готівки а все інше інвестоване: бонди ітаки — $25,388,750.34, гіпотечні позички — $8,752.54, позички членам — $552,761.59, в реальностях інвестовано $563,063.58, а в друкарських та електронічних машинах — $43,910.11. Познайомивши Екзекутивний Комітет з новими інвестиціями в бондах та гіпотечних позичках, звітодавець з'ясував загальні теперішні тенденції на американському грошевому ринку та в американській економіці і, вкінці, звернув увагу на деякі актуальні проблеми керованого ним фінансового департаменту, як залеглі вкладки від деяких відділів УНС, залеглі сплати деяких гіпотечних позичок тощо.

Звіт гол. секретаря д-ра Я. Падоха

Д-р Ярослав Падох, звітуючи за керований ним організаційний відділ, поінформував Екзекутиву про організаційні здобутки в поодиноких місяцях першого півріччя, порівнюючи їх із такими здобутками в тому самому часі минулого року. За перших шість місяців УНСоюз здобув у ЗСА і Канаді точно 1,993 члени, себто на 93 члени більше, ніж у минулому році в першому півріччі. З кінцем 1968-го р. УНСоюз мав 88,265 усіх членів, а з кінцем травня цього року ця кількість виносила 88,349 членів, отже тільки на 84 члени більше, бо рівночасно з організацією нових членів УНСоюз має і втрати в членах внаслідок смерть, дозрілих чи згрошевлення грамот, суспенд і подібне. Звітодавець в дальшому назвав найбільш успішні в організаційній праці округи: Філядельфія із 198 здобутими членами в перших місяцях цього року, Дітройт — 169 нових членів, Ню Йорк — 162, Торонто — 141, Нюарк — 119 і Чикаґо — 111. Між організаторами найкращі успіхи мали: Василь Дідюк, який зорганізував у перших місяцях ц. р. 144 нові члени, Є. Репета — 91, Степан Гавриш — 46, п. Семків — 33, п. Омельченко — 30 і пані Ст. Букшована — 28. Головний секретар в дальшому звітував про свої організаційні та репрезентативні поїздки, про організаційні акції та інформаційну акцію і працю в канцелярії.

Звіт заступника гол. предсідника Вол. Сохана

Володимир Сохан, заступник гол. предсідника, який кермує Рекордовим відділом, подав загальний стан членства, яке на 30-го червня ц. р. нараховувало 88,295

(Закінчення на стор. 3-ій)

10-РІЧЧЯ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ У ЧИКАҐО

Чикаґо. — В заплянованому на суботу 19 липня ц. р. маніфестаційному відзначенні десятиріччя Тижня Поневолених Націй, передбачене окреме зібрання, що відбудеться під час обіду о год. 1:30 в готелі Конрад Гілтон у Чикаґо. Із промовами під час цього зібрання виступатимуть президент УККА і голова Карйового Комітету Тижня Поневолених Націй проф. Лев Добрянський, президент АБН й голова ЗЧ ОУН Ярослав Стецько та колишній міністер внутрішніх справ в уряді Чан Кай Шека і голова Світової Антикомуністичної Ліґи д-р Ку Ченґ-канґ. Перед обідом о год. 11-ій в центрі міста відбудеться антикомуністична маніфестація.

Українська Наукова Рада завершить організацію в 1971 році

Мюнхен (ОУПС). — Тут відбулося 3-го липня чергове зібрання представників української науки й екзекутивного директора СКВУ д-ра М. Сосновського в справі завершення започаткованої в 1967 Української Наукової Ради в Вільному Світі (УНРВС). З уваги на „золотий ювілей" Українського Вільного Університету в 1971 рішено перенести конституційний З'їзд Ради, плянований на 1972 р., на ювілейний рік УВУ й відбути його в Мюнхені. Ініціятор Ради з 1967 р. проф. Яр. Рудницький передав функції дальшої організації Ради й головування в підготовчому комітеті для скликання з'їзду в 1971 р. ректорові УВУ проф. д-рові Вол. Яневу в Мюнхені — осідку УВУ.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Поворот з В'єтнаму

Коли після зустрічі з південно - в'єтнамським президентом Нгуєном Ван Тіє президент Ніксон проголосив, що він відкличе з Південного В'єтнаму 25.000 вояків, то американське громадянство не було захоплене: що таке 25.000 на круглo 540.000 вояків, перебуваючих у Південному В'єтнамі! Це було 9 червня ц. р., а в 10 днів пізніше, през. Ніксон заявив на своїй пресовій конференції, що він „сподівається" зробити краще, аніж це пропонував кол. секретар оборони Кларк Кліффорд, який дораджував відкликати до кінця цього року з В'єтнаму 100,000 війська й до кінця наступного року дальших 100.000. Дехто вважав, що така заява нерозважно „вихопилася" Ніксонові.

Проте 30 червня ц. р. Президент прийняв у Білому Домі групу республіканських сенаторів з ліберального крила, тих, які його критикували за ніби продовжування політики Джансона супроти В'єтнаму. На тій конференції Президент висловив переконання, що він зможе відкликати до кінця 1970 року не 200.000 вояків, а всіх 538.000. Значить, відповідь Ніксона Кліффордові була пляновою.

У „Таймі" з 11 липня ц. р. поміщено на цю тему на першому місці цікаву аналізу практичних шансів повороту з В'єтнаму всього тамошнього американського поверх півмільйонового війська. Очевидно, воно пов'язане з шансами такого замирення, чи такого воєнного перемир'я або бодай обмеження воєнних дій, що през. Ніксон і його дорадники дістануть сяку - таку ґарантію, що самі південні в'єтнамці оборонять свою волю і що комуністи не заволодіють країною.

Комуністи — непевний, зрадливий і небезпечний чи то противник, чи партнер. Покладатися на їх добру волю і миролюбність — неможливо. Вони замиряться, коли зрозуміють безнадійність своїх зусиль здобути перемогу насильно, але не виречуться спроб здобути її згодом підступом. І Ніксон напевне знає про це. Тому, хоч він мусить рахуватися з противоєнними настроями в американському народі, трудно припустити, щоб він рішився відкликати все військо з В'єтнаму на базі капітуляції. Тоді це не був би поворот вояків, а відворот. І громадянство цього теж напевно не схвалило б.

Червоний „Третій райх"

Після боїв за острів Даманський на Далекому Сході СССР, що раніше належав до Китаю (не лише острів, а й десятки тисяч квадратових миль тієї території) московські „Ізвєстія" часто виступають з обвинуваченнями червоного Китаю в „розперезаному націоналізмі - шовінізмі". Одночасно, в тій газеті друкуються статті й замітки, що нагадують чорносотенську пресу з часів імперії Миколи Палкіна.

Так, „Ізвєстія" минулого тижня виступили з вихвалянням виставки „древнерусского іскусства", себто мистецтва, у Москві, на яку з Києва, Менську й ін. міст „республік" зібрано понад півтори тисячі експонатів, і більшість з яких не мають нічого спільного з російською історією чи культурою. Однак, газета вихваляє задум, який полягає в змішуванні історичних пам'яток різних народів з пам'ятками російськими. У числі з 24 червня „Ізвєстія" опублікували нарис „Край нашенскій" голови Приморського „краєвого совєта" М. Кузнецова, який пише про Примор'я на Далекому Сході СССР, як про „російську землю" і зараховує в одно вихідців з російської Костроми і вихідців - поселенців з українського міста Харкова. Цей новочасний російський імперіяліст пише: „Далекосхідня земля! Важко вона давалась людям... Стали тут оселюватись російські поселенці, і це стало доброю традицією, бо й нині приїжджають сюди, на Поморря, вологодці, костромці й харків'яни... Це вже істинно новий світ, світ, який ми воздвигли!" — захоплюється депутат Верховної Ради СССР російщенням переселенців з „республік".

Великодержавна манія переслідує совєтських керівників так, як Гітлера переслідувала манія „Третього райху". Досить, щоб у Москві виступили кілька балетних груп з різних країн, як уже в „Правдє" з 25 червня з'явилась наступна заява: „Відомо, що хореографія багатьох народів світу розвивається під прямим впливом російської балетної школи", або: „Наша країна — це загальновизнаний світовий центр балету"... До речі, на балетному конкурсі в Москві росіяни самі собі присудили перші премії...

Від заяв типу „очі плянети звернені на Москву", або „Наш Ленін крокує плянетою" аж рябіє на сторінках московської преси, яка останніми місяцями тривогу імперії за майбутнє прикриває наростаючим громом паперових барабанів.

ЗАБУТІ ГЕРОЇ

Українська громада в Америці поставила п'ять років тому в столиці Вашингтона пам'ятник Великому Кобзареві України — Тарасові Шевченкові. Кілька менших пам'ятників Т. Шевченкові здвигнено в інших місцевостях Америки. Поставлено також декілька пам'ятників іншим визначним синам і дочкам України, як Іванові Франкові, Лесі Українці, Іванові Мазепі.

Однак, при цьому дуже малу увагу ми звертаємо на інші форми відзначення. Відомо, що в Америці ставлять не тільки пам'ятники, але також удостоюють школи, вулиці, парки, мости, кораблі тощо іменами заслужених американців, головно тих, які впали в її обороні, як, наприклад, брати Кеннеді

У наших відзначеннях майже не береться під увагу менш визначних українських постатей, які також віддано працювали, терпіли чи гинули за українську або американську справу. Тих українських вояків американської армії, які впали на полі бою, на жаль, належно не відзначила ані американська, ані українська громадськість. Знаємо, що тих наших вояків згинули тисячі, починаючи від першої світової війни, через другу світову війну, корейську війну та В'єтнамом кінчаючи. Безумовно, їм обов'язково, як і всім іншим, належиться почесне місце героїв та заслужених в Америці.

Час подбати, щоб кожний українець чи американець українського роду, що в американськім однострою боровся та поляг в обороні Америки, України і вільного світу, був урядово відзначений із признанням серед українського й американського світу. Якщо ті вояки могли служити в американській армії та згинули в обороні Америки, то їм вповні належиться всяка честь і пошана, як і всім іншим громадянам вільної і рівноправної Америки. Іменами тих наших вояків американської армії, котрі відзначені за хоробрість та віддали своє життя на полі бою, повинні бути названі американські воєнні кораблі, підводні човни, військові школи та інші об'єкти.

Про відзначення впавших вояків у першу чергу повинні подбати наші товариства й організації, до яких вони належали.

Цими монументами ми не тільки відзначимо впавших вояків, але також допоможемо українській справі. Завжди і всюди наші осяги та наші жертви ми повинні закарбовувати на розлогих просторах нашої д і я с п о р и, включно з Америкою.

Отже, треба почати діло: комбатантські і молодечі організації в порозумінні з Екзекутивою УККА, повинні поставити справу на порядок нарад і вирішити питання упавших українських вояків американської армії, добитися їх урядового відзначення в американському й українському світі, а пам'ять про них утривалити в загальноамериканських пам'ятниках.

Володимир Ю. Маєвський

Леонід Полтава

УКРАЇНСЬКИЙ СКАРБ

(1)

В одній із релігійних пісень співається, що не можемо дати небесній силі золота й срібла, бо небагаті, зате даруємо любов щиру. Ця пісня прийшла на гадку під час читання, ба — через нестачу часу — перегляду української с т у д ентської „Зозульки", що виходить у Оттаві циклостилем, дорожчим за багато пишних друків. Богданна Цмоць, вона ж Богданна Горіх, студентка журналістики і здібна малярка та поетка, гарно оформила це скромне видання, особливо „зозулькою" чи „Божою корівкою", як звуть у народі... „сонечко", яке на сторінках „Зозульки" дістало на голівку циліндра з часів Чемберлена. Журнал коштує лише 2 дол. річно, але його вартість незмірно більша: він є щирим голосом тієї передової української молоді в Канаді й Америці, яка не обернулась у колишніх князівських „татарських людей", ані не потрапляє в екстазу від того, що вона — українська молодь. Це досить „сердиті", але й досить тверезі молоді люди.

Автори „Зозульки" різні: Анна Романишин з Ватерлю захищає право зватись Анною, як і її прапредок князівна Анна Ярославна; Ігор Старак із Торонта аналізує причини можливого занепаду кожної організації, уболіваючи долею тих наших організацій, які вже існують лише на папері; Зорянна Гриценко з Вінніпеґу сподобала вірші В. Коротича і, на спілку з відомим критиком І. Кошелівцем, розглядає його творчість; Роман Сеньків гостро виступив у знаменній для молодої людини статті „Саботаж в Америці" проти руїнників ЗСА, підпалювачів коледжів та бібліотек, що так перегукуються з московськими підпалювачами наших наукових центрів в Україні; Борис Будний з Монтреалю справедливо вимагає оновити рідношкільні виклади українознавства фільмами, в тому й „картунами" — мультиплікацією, прозірками на українські теми тощо — але студенти не оплатять необхідних видатків, а громадянство ще не спромоглося на спеціяльний Фонд Української Культури (може Фундація ім. Т. Шевченка в Канаді вже могла б щось у цій справі зробити? — просимо звернутись на адресу „Зозульки"); Юрій Савицький інформує про працю і пляни Студентської Громади в Ню Йорку, висуває низку проблем для дискусії, але інформує доброю, ба дуже доброю українською мовою, хоча вона не всюди рівна в журналі; Нестор Б. Томич із Ню Йорку радіє, що УККА почав присвячувати більше уваги молоді й студентам та сподівається ще більшої підтримки їхнім починам; Богдан Чабан інформує про програму праці Української С т у дентської Громади в Ню Йорку — дуже цікаву, але хто практично допоможе нашій молоді сумою в бодай 3 000 долярів?; Борис Будний зліз із-за хмар і приємно розповів про молодих співредакторів „Зозульки" в нарисі „Цмоць і Горіх"; Галя Бродович з Монтреалю обговорює „Проблему українсько - канадійської ідентичности", виявляючи, що для неї українська мова, рідна Церква, культурні здобутки — це скарби для молодої людини українського роду, що єднають нас по всьому світі; молодий педагог Мотря Грушкевич із Парми, Ог. турбується про покращання стану Шкіл Українознавства і взагалі вивчення українїстики за кордоном; Б. Будний виступає ще раз — проти „освячених осіб", яких одні ганять на еміграції, а інші — вихваляють і тому студенти не раз здезорієнтовані: „хвалити, коли треба, і критикувати, коли треба — це позитивізм; хвалити, обожнювати на кожному кроці й проочувати недоліки — це неґативізм", — слушно зазначає молодий автор.

У „Зозульці" ч. 1/14 1969 поміщено чимало літературних творів і віршів: Богданки Цмоць, Миросі Бродович, Ярополка Олесницького, Олега Романишина, Олега Літвінова — літературознавцям є вже на що звернути увагу: це — наша талановита молодь, а не люди по сороківці, яких у Ню Йорку звуть ще й досі „молодою групою". Коли мова про ілюстрації в „Зозульці", то редакція журналу „Веселка" напевно заанґажує молоду мисткиню до співпраці, бо такої промовистої „зозульки-сонечка" вже давно у нас не було серед сотень ілюстрацій, особливо ж для дітей, де ілюстрації часто відіграють більшу ролю, ніж сам текст.

Деякі українські часописи, часом і слушно, хоча може загостро, відгукувались на матеріяли в „Зозульці" (далеко не всі, якими їх хотілося б бачити не одному з-поміж людей старшого покоління). У цьому числі „підпільного" с т у д ентського журналу є на ті зауваги відповіді, або ж інформації редакції „Зозульки" про них. На різних сторінках „Зозульки" розкидані гасла. Звернемо на одно — найголовніше: „Читайте та передплачуйте українські часописи й журнали!" Є на 27 сторінці цього студентського журналу півсторінкова довідка, яку треба батькам витяти й повісити поблизу Божих ікон: „Асиміляція починається вдома". Це обвинувачення нашої молодої ґенерації, скероване в сторону батьків і взагалі старших, передруковуємо повністю, без змін:

„АСИМІЛЯЦІЯ П О ЧИНАЄ ВДОМА

„Асиміляція починає в дома, коли:

— батьки не вчать своїх дітей говорити по-українському;

— батьки дають своїм дітям такі імена як Шіла і Гарві;

— батьки не виявляють жадного зацікавлення до українства;

— батьки не посилають своїх дітей до української школи;

— батьки не записують своїх дітей до українських молодечих організацій;

— батьки не зацікавлюють своїх дітей читати українські книжки;

— батьки попри своїх дітей хочуть досконало вивчити англійську мову;

— батьки занедбують своїх дітей через погоню за грішми і кар'єрою;

— батьки задля спокою дозволяють дітям годинами сидіти перед телевізією;

— є пролом комунікації між дітьми і батьками. (ВВ).

„Зозулька" 1/14 1969 р.

(Продовження буде)

„ПОВНА ГАРМОНІЯ В МУЗИЦІ а ля ОДЕСА

Під таким заголовком щоденник „Телеграм", що появляється в Торонто, надрукував у своєму виданні з 21-го червня ц. р. інтересний репортаж з Одеси Арона Айнфранка. В репортажі, що його передаємо в перекладі, сказано:

„Шестиденна війна (арабсько - ізраїльська — прим. перекладача) стала темою численних жидівських дотепів у Совєтському Союзі. Один із тих дотепів є про Одесу, прекрасний чорноморський порт. В ньому розповідається про це, що Кремль зажадав від Ізраїлю негайно вицофатися із арабської території, бо інакше Совєтський Союз збомбардує Одесу.

Одеса, так само, як Мінськ і Ню Йорк, знані як жидівські міста. Згідно із статистичними даними жидів є одна п'ята із усього 703.000 населення, але в дійсності в Одесі є жидів набагато більше. Багато з них мають на пашпортах вписані інші національності — як українську, російську або грузинську. (Всі совєтські горожани, не тільки жиди, мають внутрішні пашпорти, на яких зазначена їхня національність).

У всіх містах СССР, включно з Москвою, жиди мають домінуючу позицію в соціяльній і економічній ділянці, особливо як учителі, науковці, ремісники, інженери, правники, лікарі, а також і в ділянці мистецтва. Одначе в політиці вони вже не є домінуючим чинником, як це було у перших роках комуністичного режиму.

Сьогодні Одеса не має вже того характеру веселого міста, як за царських часів. Комуністи припинили погроми, які звичайно тут розпочиналися. На славнім колись Дерибаковськім бульварі немає вже бурлескових театрів, ані домів розпусти, якими часто завідували жиди. Немає вже більше в Одесі знаних банд жидівських босяків, славних своїми помстами, що їх описав письменник Бабель.

Сьогодні місто є чистіше, як будь-коли в історії. На кожному кроці видні сліди минулого. На рогах вулиць можна ще купити славні „книші" (бублики), хоч уже не видно тих хитрих колишніх купців, що піддурювали наївних українських селян. Чорний ринок існує далі і спритні спекулянти роблять добрі інтереси, та помагають одеситам зодягатися найкраще з усіх у Совєтському Союзі (До Одеси, як більшого морського порту, приходить багато нелегального товару, як також багато посилок з Америки й Ізраїлю).

На вулицях Одеси зустрічаються подібні обличчя, як у Торонті чи Ню Йорку, особливо в частині середньо-заможної кляси жидівського ґетто тих міст, а це тому, що велика частина предків американських жидів виеміґрувала саме із Одеси.

Оркестра в одеському готелі, збудованому ще за царських часів, грає мелодії, які нагадують „Фідлер ан де руф", а готельні гості нагадують типів із „Гайс енд Долс", або із „Портнойс комплейнт". (Чорноволосі молодці залицяються до бльондинок).

Одеса була завжди колискою музичних талантів, ще за царських часів жиди вибивалися при помочі музики. Одеські жиди, як Ойстрах, Ельман, Цімбаліст, Гайфец є окрасою музичної культури і царської і комуністичної держави. (До такого висновку дійшов я на підставі заподань моїх співрозмовців в Одеській опері під час виступу канадійського тенора Люїза Квіліко, з тим, що тепер мають жиди великі осяги не тільки у музичній ділянці).

Мій шофер нерадо віз мене до синагоги, що згоріла цього року. З погорілої будови лишилися голі стіни, а тільки в одній бічній кімнаті, що оціліла, відбуваються богослуження. Влада запевняє, що синагога буде відбудована в скорому часі. Немає підстав не вірити тим запевненням, з огляду на те, що інакше піднявся б у світі великий крик проти всього Совєтського Союзу.

Совєтський Союз дуже вразливий на закиди антисемітизму, що його підносять останніми часами сіоністи. Хоч у Совєтському Союзі існують деякі жидівські проблеми, то одначе не того рода, що їх видвигають сіоністи. Дійсними мотивами пропаґанди сіоністів є дістати дозвіл від совєтського режиму на еміграцію жидів до Ізраїлю. Іншими словами, вони хотіли б зміцнити жидівську державу припливом висококваліфікованих і талановитих совєтських жидів. Однак ця мрія сіоністів до певної міри нереальна. Багато моїх знайомих із Совєтського Союзу бажали б виїхати через Ізраїль до Америки, або Канади. Ті люди не хочуть ввесь час бути „скавтами" і суворе життя в Ізраїлю їх не вабить. Жиди в СССР в порівнянні з іншими національностями живуть дуже добре. Підставою жидівської проблеми і за царя і тепер є справа інтеґрації й асиміляції, з тією різницею, що тепер немає погромів. За царських часів, жид асимілюючись мусів прийняти православіє, сьогодні жид, що асимілюється, приймає атеїстичну, антирелігійну, матеріялістичну філософію комуністичної держави, яка поставила собі за головну ціль (хоча це офіційно заперечується) асиміляцію і злиття всіх національностей Совєтського Союзу в одну з'єднану націю...

Не є тайною, що тому асиміляційному процесові протиставиться багато жидів, як також інші національності. Іронія в тому, що саме жиди найбільше причинилися до розросту комунізму у тій країні. Жадна інша етнічна група не зробила стільки для комуністичної справи в часі революції, що жиди. Жидівство було так заанґажоване у комуністичному режимі, що у двадцятих і тридцятих роках бути антисемітом означало бути антикомуністом. Таємна совєтська поліція, членами якої було багато жидів, немилосердно винищувала всі прояви антисемітизму.

Славний одеський письменник Ізаак Бабель у своїх „Одеських оповіданнях" розказує, чому жиди підтримували комунізм, а саме: погроми, урядове християнство царів, дискримінація жидів та добровільне сприймання філософії Маркса, що був жидом. Той же Бабель описує, в який спосіб жиди в початках революції захопили найвищі позиції та опісля зуміли скористати із здобутків революції більше як будь - яка етнічна група.

Правдою є, що в СССР час від часу появляються антисемітські настрої, особливо це було під кінець життя Сталіна. (В перших літах свого володіння він ними прекрасно к о р истувався). Однак ніколи за часів комунізму антисемітизм не був визнаний державою, як за царських часів. Письменник Бабель сам загинув під час голосних чисток з рук тої самої машини, яку він сам і подібні йому, її створили. Але за кожною жидівською жертвою сталінської чистки були другі жиди, що служили вірно диктаторові як Еренбург і Каганович.

В часі другої світової війни багато українців і росіян співпрацювали із нацистами. Жиди очевидно не мали змоги такої співпраці і тому їхній рятунок залежав від перемоги сталінського режиму. Вони мусіли тікати з Одеси разом із червоною армією. Вони і вернулись до Одеси разом із червоною армією, яка визволила місто. Ще і тепер в порівнянні з іншими національностями жиди маються найкраще. Вони мають найбільшу освіту, є найліпшими лікарями, інженерами, артистами. Часто-густо вони мають найвищі доходи та живуть у найкращих апартаментах (я там бував). Якщо є деякі прояви антисемітизму, то не того роду, що за царизму. Головна причина це завість, що жидам в СССР живеться найкраще.

В Одесі є вулиця названа іменем Бабеля. В одному із його оповідань він розказує про новонародженого жидівського хлопчика Карла - Янкеля зараз після революції. Із захопленням, яке ціхувало жидів в перших днях революції, він пише „є можливо, що ти не будеш щасливим, Карло - Янкель, але є неможливим, щоб ти не був щасливіший за мене".

Фактом є, що багато Карлів Янкелів в Совєтському Союзі не є щасливі. Деякі із них хотіли б виїхати із СССР. Вони мають двері у світ, якими є Ізраїль. Вони мають інтернаціональну жидівську спільноту, якої не мають інші національності Совєтського Союзу. Я можу співчувати із Карлом Янкелем, який тужить за капіталістичною свободою і за „дольче віта", але їхня проблема не є в ніякому разі антисемітизм".

Переклав д-р Ю. Пелех
Торонто

Оксана Лукашевич

З подорожі до Юкатану

(1)

Перебуваючи від вересня минулого року на терені Мехіко в університеті Сан Міґуель де Алленде в цілі завершення своїх студій з ділянки мистецтва, відбула я подорож до Юкатану, славного на ввесь світ археологічними пам'ятками давноминулої культури індіян мая.

Цю свою чотиритижневу подорож почала я в грудні, під час зимових ферій із Сан Міґуеля, що лежить від Юкатану більше як на тисячу миль.

Виїхала автобусом у прегарний, соняшний день. В автобусі гамірно, весело. Минаємо мальовничі околиці, сотні горбів, а далі гори, які губляться десь ген у синяві неба. Минаємо найбільш урожайну частину країни — великі плянтації дивної рослини, так званого маґней кактус, з великими, розлогими, сочистими гонами. З цієї рослини виробляють лікери та вина. Це — джерело прибутку не одного мехіканця. А далі обабіч дороги стеляться кактуси, часто фантастичних форм та різної величини. Минаємо поля ягід та кукурудзи.

Захід сонця у перший день нашої подорожі — це справді незабутній образ. Гігантські кактуси, гори й долини ще освітлені останніми променями сонця, ген далеко мерехтить море світел Мехіко Сіти. Дивне зворушення опановує мене, а рівночасно цікавість побачити це місто, яке так добре знала з різних описів.

Чи ж дивно, що я рішила перервати свою подорож на кілька днів, щоб оглянути цю модерну заразом найстаршу столицю Заходу? Своїм положенням — 7.500 стіп понад поземом моря — це також найвище положена столиця світу.

Мехіко Сіти — це космополітичне місто, що елеґантністю перевищує не одно у світі, кращий, як Елісейські поля Парижу.

Мехіко Сіти — це колишня столиця могутніх та славних індіян-ацтеків. Еспанець Германдо Кортез, завойовник Мехіко, описує в в своїх спомннах про їх великий добробут за часів Монтезуми. Від масивного палацу цього володаря, що пишався колись красою та розкішшю, нічого не залишилось: з його плит і каміння еспанці збудували величаву катедру, другу щодо величини після базиліки св. Петра в Римі.

Покидаю Мехіко Сіти і їду в південно-західньому напрямі. Дорога пнеться все вище й вище вгору. Автобус ледве сунеться несамовито вузькою дорогою понад проваллями гір Сієра Орієнталь, вкритих снігами. Густа мряка, характеристичні в цих горах, робить подорож ще більш небезпечною. Поволі минаємо ці найвищі на американському континенті гори.

Після дванадцяти-годинної їзди, раптом спадає дорога тисячі стіп в долину, до позему моря. В'їздимо в „Мехіканську Затоку", до найважливішого портового міста Мехіко — Вера Круз, — мальовничого, серед зелені струнких пальм навколо затоки. Це портове місто засноване згаданим еспанським завойовником Германдом Кортезом. Саме з цього міста, Кортез із малою групою еспанців починав свій похід в глибину країни лише з одною ціллю, перемогти Монтезуму. І це йому вдалося. Імперія могутніх ацтеків та їхнього володаря Монтезуми була зруйнована.

У Вера Круз зупиняюся на кілька днів. Любувалася містом, що губилося серед розкішних зелених пальм, плянтацій цукрової тростини, кави, бананів. Клімат тут гарячий, тропічний. Користаю з модерних пляж, відсвіжуючи себе в теплих водах мехіканської затоки.

І знову продовжую свою подорож. З Вера Круз до столиці Юкатану-Меріди ще тридцять п'ять годин їзди. Та їзди незвичайної, бо дорога тримається побережжя. Із захопленням приглядаюся з вікна автобуса багатій, тропічній рістні. Подивляю могутні пальми та їхнє розкішне листя, що так граціозно колишеться при найменшому подихові вітру.

Остання ніч моєї подорожі до Юкатану була не лише цікавою, але незвичайною та „дикою". Саме серед цієї ночі наш автобус несподівано задержується. А всім пасажирам кажуть вийти без будь-якого попереднього вияснення. Виходимо. Навколо темно-чорно. Розглядаючися, побачила, що дорога, якою ми їхали, раптово скінчилася, а всі ми-пасажири станули перед великими просторами води. А тоді сказали нам, що тут мусимо ждати на пором, який перевезе нас на другу сторону. Тривожно в'їжджав наш автобус на плятформу порому. Усім назначено місця, щоб стояти для рівноваги порому. Ще один автобус всунувся, так, що на поромі кожен клаптик вільного місця був зайнятий. І заки все було готове до переправи на другу сторону, ми добру годину стояли і тряслися на холодному вітрі ночі.

Було моторошно, коли пором відчалив від берега. Кожний відчував пригноблення та неспокій. А причиною цього була темрява ночі, клюпання води довкола нашого порому та дивні звуки з недалеких джунґлів Юкатану.

Цієї самої ночі відбули ми ще дві подібні переправи через води, що перетинали нам дорогу.

Та ранок був нагородою за переживання ночі. Ми в'їздили до Юкатану — мети нашої подорожі.

Юкатан, це найгарніша та найбільш цікава частина Мехіко. Юкатан, — мальовничий півострів. Оточений сріблястими пляжами Карібського моря на сході. Мехіканською затокою від півночі та заходу а від полудня країною Ґватемалею. Завжди манив і манить він до себе всіх і красою природи-буйною тропічною рістнею — своїми джунґлями, а головно д а в н о м и нулою культурою.

По сьогоднішній день нащадки індіян мая зберегли специфічні черти своїх предків. Юкатанці горді, самопевні. Відрубність та самовистачальність від решти Мехіко це дивна та незвичайна їхня прикмета.

Перед зайняттям еспанцями півострова Юкатан та встановлення влади 1527 р. Франціском де Монтейо, процвітала тут високо розвинена індійська цивілізація народу мая. З написів на каменях, святинях, пірамідах, гієроґліфів можна мати уявлення про життя народу мая, їхнє мистецтво, скульптуру, кераміку, гончарство ще далеко до християнської ери.

На початку нашого століття м е хіканський уряд разом з Карнеґі Інститутом у Вашинґтоні, розпочав археологічні розкопи в Юкатані, 75 миль на полудне від столиці Меріди, в місті „Чічен Ітза". Праця тривала повних 20 років.

На підставі цих розкопів археологи ствердили, що було три головні періоди в розвитку цивілізації індіян мая, а саме: 1. Період перед класичний до христ. ери; 2. Класичний-цивілізації мая до початку XI ст.; 3. Період індіян мая — ацтек-толтек.

Про перший період до християнської ери я вже згадала.

(Далі буде.)

УКРАЇНСЬКА БІБЛІОТЕКА ПРИ МІННЕСОТСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

У понеділок 16 червня ц. р. я мав надзвичайну приємність відвідати Університет Міннесоти і оглянути там українську Секцію Іміграційного Архіву та Українську Колекцію Бібліотеки.

В супроводі д-ра Грановського, професора-емерита того університету, голови Відділу УККА в Міннеаполісі і фундатора Української Бібліотеки, а також о. шамб. Степана Кнаппа, пароха української католицької церкви св. Константина, мене прийняв д-р Е. Б. Станфорд, головний директор бібліотек університету, та пані Максіме Клапп, головний архів усіх його архівів, яка підібрала докладні інформації про створення і мету Іміграційного Архіву й Української Секції.

При тому були: п-на Галина Миронюк, бібліотекарка Української Колекції і Української Секції Імігрантських Архівів, українського походження, та п-на Селестра Спегар, архіварістка-бібліотерка слов'янського роду; обидві працюють в Українській Секції. На жаль, мґр Роман Кохан, куратор імігрантських архівів, був у той час в Канаді (син померлого Володимира Кохана, екзекутивного директора Комітету Українців Канади). Відсутніми були і д-р Р. Гопп, директор-заступник А. МкЛін — голова Спеціяльних Колекцій бібліотеки Міннесотського ун-ту, д-р Д. Кінґзлі — асистент-директор бібліотек університету, д-р В. Врайт — директор і дорадник аспірантів на вищі ступені з історії і географії, д-р Р. Де-Йонґ — завідувач замовлень слов'янських матеріялів, раніше старшина американської армії, бібліотекар і колишній студент проф. Я. Славутича в армійській школі в Монтерей, Каліфорнія, де він студіював українську мову. Всі були або на вакаціях, або в справах поза Міннеаполісом, і всі свого часу сприяли заснуванню української бібліотеки, бо усвідомлюють важливість української справи і тут, і в Европі.

Борець і піонер

Ідею мати Українську Бібліотеку в одному з головних університетів висунув проф. Олександер А. Грановський, визначний учений і один із провідників американців українського походження впродовж останніх чотирьох десятиліть. Він розмовляв з багатьма університетськими керівниками і вченими, які із співчуттям вислухували його арґументи. У листі з 10 березня 1965 р. до д-ра Станфорда, головного директора Бібліотек, д-р Грановський писав: „Я щасливий усвідомити собі, що Міннесотський Університет зацікавлений у моїй бібліотеці і архівах українського матеріялу, який я збирав напротязі 50-ти років. Нема сумніву, що багатостороннє зацікавлення Україною — її минулим, сучасним і майбутнім — буде не тільки зростати, а й шукатиме реальної розв'язки питання".



В українській бібліотеці Університету Міннесоти — стоять зліва: архівіст проф. Максін Клап, автор цього репортажу д-р Володимир Душник та проф. Олександер Грановський. Сидить п-на Галина Миронюк.

І так 19 травня 1965 р. був підписаний договір між проф. А. Грановським та Лавренсом Р. Люнденом від Ради Міннесотського університету, що університет погоджується прийняти архіви і бібліотеку проф. Грановського, які стануть осередком Української Бібліотеки при університеті.

Колекція д-ра Грановсько складається з трьох головних груп: 1. книжки, енциклопедії, монографії, памфлети та інші видання, 2. газети, журнали та інші періодики, 3. архіви, документи, рукописи, листування, статті, що стосуються розселення переміщених осіб, програми з різних вистав, архівні папери та інші матеріяли, що стосуються української проблематики. Міннесотський ун-т погодився належно розмістити і зберігати всі ці матеріяли в українській секції Імігрантських Архівів та видати спільний каталоґ. Також погодився використовувати свої подвійні примірники, набуваючи в обмін український матеріял, та інформувати про зміст української бібліотеки в Міннесотському ун-ті, що допомагало б вивчати українську проблематику в інших наукових осередках.

Праця за півстоліття

Українська бібліотека при Міннесотському університеті — це наслідок наполегливої праці та ентузіязму її засновника, проф. Олександра Грановського. Сам проф. О. Грановський розповів: „Приїхавши до Америки, я привіз декілька виданих у Києві книжок, переважно поезій. Це були два збірники моїх хвіршів: „Пелюстки надії" та „Намистечко сліз", збірки поезій М. Рильського „На білих островах", Г. Чупринки, Олекси Коваленка, Олександра Олеся, М. Шаповала, М. Вороного, Грицька Коваленка, Миколи Філянського, Василя Поховського та ін. Також я привіз зі собою всі числа „Української Хати" — може найбільш унікальне зібрання всіх чисел цього часопису. Були також два томи „Розвага" і один том „Досвітні вогні", що його видав Борис Грінченко. Це було тоді моєю єдиною духовною їжею. За 56 років перебування в Америці я зібрав дуже багато книжок, памфлетів, брошур, майже всі найважливіші видання української еміґрації та всі часописи, які я виписував або одержував в обмін за свої видання. Я не викинув жодного числа газети „Свобода" або іншої української газети, летючки або концертової програми, вважаючи, що все віддзеркалює наше життя та сприяє визвольній боротьбі українського народу".

Офіційно українську бібліотеку відкрито 16 січня 1966 року, коли символічний ключ був піднесений Міннесотському університетові д-ром А. Грановським. Цей ключ має тризуб на одному кінці та хрест на другому, з написом „Імігрантський Архів — Українська Секція, Міннесотський Університет, 16 січня 1966 року". Напис читається так: „Символічний ключ до Української Секції Імігрантського Архіву Міннесотської Бібліотеки. Ключ до знання великих багатств української національної культури та мудрости, для кращого зрозуміння багатого історичного насліддя свободолюбного народу. Ключ до охорони зібраних джерел українських творчих багатств літератури, мистецтва та науки для збереження їх і використання теперішнім і майбутнім поколінням у наукових дослідженнях". 16 січня 1966 року А. А. Грановський.

Після відкриття бібліотеки Міннесотський університет послав д-ра Грановського до Европи, щоб зібрав додатковий матеріял про Україну. Під час 50-денної подорожі він відвідав майже всі українські центри в Европі і зібрав дуже багато матеріялу від різних організацій та осіб.

Годі подати тут список всіх українців, які пожертвували свої особисті збірки українській бібліотеці у Міннесоті. Одну з найбільших пожертв передав проф. Євген Онацький з Арґентини, включно з рідкісними підпільними виданнями Української Військової Організації, УВО, та її нелеґальний щомісячний журнал „Сурма". Також багаті матеріяли передали архиєпископ Мстислав Скрипник, архиєпископ Іван Бучко, проф. Володимир Міяковський, д-р Мирон Кордуба, д-р Матвій Стахів, Олег Штуль-Жданович та та такі українські інституції, як Український Вільний Університет та Український Технічний Інститут у Мюнхені, Бібліотека ім. Петлюри в Парижі й ін.

Важливий Центр Української Культури

Українська Бібліотека Міннесотського Університету є життєво-важливим центром української культури, і д-р Грановський та представники Міннесотського університету, про яких вище згадано, заслуговують на спеціяльне признання і подяку від української громади у вільному світі. Міннесотський університет нараховує 52 тисячі студентів, між ними 5.000 чужинців, що вже свідчить про важливість цього центру. В Українській бібліотеці працюють 3 професіональні бібліотекарі (2 з них українці), включаючи куратора. Адміністрація університету покриває всі витрати, пов'язані з веденням бібліотеки, і продовжує збирати українські книжки, манускрипти, періодику та інший матерія з історії, культури, життя українців по всьому світі. Це єдина українська бібліотека і культурний український центр, що постав у неукраїнському університеті, при чому, утримується коштом університету і не являється фінансовим тягарем для української спільноти. Ми певні, що всі українці, які знають про існування цієї бібліотеки, горді з цього і докладуть усіх зусиль, щоб її зміцнювати і розширювати.

Д-р Володимир Душник

НАРАДИ ГОЛ. ЕКЗ. КОМІТЕТУ УНС...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

членів та стан активного членства — 75.809 членів. Він звернув увагу на те, що хоч загальне число зросло від початку року на 30 членів, то в активному членстві поніс УНСоюз значні втрати, головно через відкід членів із виплаченими грамотами, яких було за шість місяців в 1969 року 1,436. Втрати в членстві через суспензи і передчасні згрошевлення були в першій половині цього року меншими, як в минулому році, бо за 6 місяців УНСоюз втратив 298 членів внаслідок суспенз і 360 членів внаслідок згрошевлень грамот.

Звітуючи про праці Рекордового відділу, В. Сохан поінформував, що до 16 червня були вислані всім відділам чеки цьогорічної ювілейної дивіденди, 77,114 чеками якої виплачено членам УНСоюзу $678,367.17, з чого самі канадійські глени одержали 7,031 чеків на суму $71,088.58. У Рекордовому відділі вже почала певна частина службовиків вакації, які розплянованo так, щоб всі праці були виконані на час, та щоб не було недомагань в обслузі секретарів Відділів та в службі членам. Місячні виказн і рахунки розіслано до 11-го липня, а грамоти день скорійше, бо вже 10-го липня. В. Сохан ствердив, що число Відділів, які спізняються з посилкою місячних розрахунків і звітів, збільшилося до пересічно 30 Відділів, а раніше їх бувало пересічно 25. Спізнені розрахунки і більші відтягнення на рахунках спричиняють автоматичні суспензи членів, тому звітодавець заповів інформаційну акцію в тому напрямку, щоб запобігти цим недомаганням. Він звернув теж увагу на можливості приєднування більше членів з поміж молоді, пропаґуючи напр., навіть акцидентові грамоти забезпечення із передплатою „Свободи", що разом коштувало б всього 80 центів річно більше, як сама передплата „Свободи" для нечлена.

Не вповні вдоволяючі нас висліди праці так в числах приєднаних членів, як і в числах втрат членства, як заявив В. Сохан, є зумовлені браком рук до праці, тобто браком людей в терені, по Відділах і в організаційному апараті. Цей брак людей відчувається теж дошкульно в Головній Канцелярії. Підсумовуючи все сказане, так про наш стан членства як і працю для УНСоюзу у всіх ділянках, Володимир Сохан закликав інвестувати гроші в першу чергу в людей, в працівників УНСоюзу в терені і в централі, тому що активні союзові діячі по Відділах, організатори і працівники є ключем до дальшого росту й успіхів УНСоюзу.

В. Сохан звітував теж коротко про свою поїздку до Піттсбурґу, співпрацю із „Свободою" постачанням союзових матеріялів, а в тому теж поміщених негайно після річних нарад рекомендацій Екзекутиви, та спортових матеріялів, про пляни наступних тенісових і плавацьких першостей УСЦАК на Союзівці, та про свою співпрацю із „Голосом Америки", який передав останньо репортажі із святкувань 75-річчя УНСоюзу в Шамокіні.

Звіт заст. гол. предс. Богдана Зорича

Заступник головного предсідника Богдан Зорич звітував про стан членства та організаційні зусилля і успіхи УНС в Канаді і про працю керованої ним Канадійської Канцелярії УНС. З кінцем 1968 року УНСоюз мав у Канаді всіх 8,945 членів, за перших шість місяців ц. р. здобув 455 нових членів, втратив 438, отже його чистий прибуток у членстві в тому часі виносив тільки 17 членів. Організаційні успіхи в першому півріччі ц. р. є на 59 членів менші, ніж у такому самому часі минулого року і звітодавець назвав на це цілий ряд зовнішніх і внутрішніх причин, між ними такі, як захитаний дещо стан економіки в Канаді, заскакування громадянства урядом прем'єра Трудо різними несподіваними фінансовими обтяженнями, страйки і подібне. На цій підставі звітодавець поробив цілий ряд рекомендацій для пожвавлення та посилення організаційної праці в поодиноких округах і провінціях Канади.

Звіт заступниці гол. предс. пані Марії Душник

Заступниця гол. предсідника пані Марія Душник, подібно як і інж. Степан Куропась, звітувала із своєї репрезентаційної діяльности та організаційної активности, зокрема серед жіноцтва та молоді. Вона взяла участь та репрезентувала УНС на багатьох українських і американських імпрезах, а в порозумінні з іншими жінками, що є членами Головного Уряду УНС, запланувала та приготовляє спеціяльну імпрезу на Союзівці в неділю, 19 жовтня ц. р.

Звіт заст. гол. предс. інж. Степана Куропася

Перший заступник головного предсідника інж. Ст. Куропась, як і заступниця гол. предс. пані Марія Душник, не є постійно затруднений в Головній Канцелярії УНСоюзу і не має окремої ділянки праці, отже його звіт відносився головно до репрезентаційної активности та праці в його окрузі. Звітодавець висловився з великим признанням про округу в Дітройті, де він репрезентував Екзекутиву на Союзовому Дні, звернув увагу на різні трудноці в його окрузі в Чикаго і віддав найбільше уваги справі закупу наміченої посілости на другу Союзівку біля Чикаґа, що — в його оцінці — матиме величезний вплив на збільшення престижу і популярности УНСоюзу в тому районі і тим самим відкриє нові великі можливості для організаційних успіхів.

Звіт ред. А. Драгана

Звітуючи за видавничий відділ УНСоюзу, ред. А. Драган поінформував Екзекутиву про стан і розвиток періодичних і книжкових публікацій УНСоюз в останніх місяцях та про публікаційні пляни на найближчу мету. Цього місяця остаточно закінчується праця при англомовному оформлюванні матеріялів до другого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства, яка вже є в процесі кінцевої підготови до друку у видавництві університету в Торонті та появиться, згідно з пляном, ще перед закінченням цього року. Всі матеріяли, включно з ілюстраціями, за вийнятком одного розділу, вже є у видавництві в Торонті.

Звіт гол. предсідника Иосипа Лисогора

Серію звітування завершив головний предсідник Иосип Лисогір, оцінюючи загальний стан і розвиток та успіхи і недомагання в усіх ділянках праці УНСоюзу. Він у першу чергу ствердив, що підвишка прибутків з вкладок від членів УНСоюзу була в першій половині цього року відсотково найменша за останніх п'ять років, що вказує на нездорову тенденцію в нашому організаційному розвитку. Прибутки з інвестицій майна УНСоюзу постійно збільшуються, отже першою і головною турботою мусить бути тепер збільшення організаційних успіхів. Звітодавець в дальшому подав загальну характеристику та оцінку стану і розвитку та прибутків і видатків видавництва і Союзівки. Прибутки „Свободи" не збільшуються таким темпом, як збільшуються видатки, і цьогорічні доплати з каси УНСоюзу будуть більші, ніж досі. Союзівка в перших місяцях цього року і в перших тижнях літнього сезону виказує збільшення прибутків, але і зібльшення видатків. Справа будови нових приміщень ще є в стадії полагоджування всіляких урядових федеральних, стейтових і міських формальностей, але поступає вперед і конкретизується. Головний Предсідник з дальшому подав загальну характеристику та оцінку багатьох імпрез, зв'язаних з 75-річчям УНСоюзу, зокрема підсумки перших вистав опери „Анна Ярославна" в Ню Йорку і Філядельфії, ювілейні урочистості в Шамокіні та заплановані на 3-го серпня День УНСоюзу в Давфині в Канаді і ювілейний Союзовий День на Союзівці в половині вересня ц. р. Інформаціями про деякі рекомендації Контрольної Комісії та поступового виконування ухвал і рішень Головного Уряду гол. предсідник Иосип Лисогір закінчив свій звіт.

Рішення і ухвали

З черги керівники поодиноких департаментів, зокрема головний секретар д-р Ярослав Падох і заст. гол. предсідника директор Канадійської Канцелярії Богдан Зорич подали цілий ряд рекомендацій щодо організаційної активности в ЗСА і Канаді в найближчих місяцях, що проходитиме під знаком чергової Конвенції УНСоюзу, яка відбудеться в травні 1970-го року в Клівленді.

Справа другої „Союзівки" біля Чикаґо

Заступник головного предсідника інж. Степан Куропась та гол. предсідник Иосип Лисогір з'ясували заходи для виконання ухвали Головного Уряду та закупу відповідної посілости для „Союзівки" біля Чикаґо. Таку посілість намічено і Екзекутивний Комітет більшістю голосів рішив поробити дальші заходи щодо її придбання, після чого додатково рішено звернутись ще до всіх членів Головного Уряду, який переголосує над цією справою кореспонденційним шляхом.

Закінчення нарад

Наради закінчено призначенням поодиноких екзекутивних і головних урядовців для репрезентації УНСоюзу на багатьох конвенціях, з'їздах та імпрезах, що мають відбутися в ЗСА і Канаді в найближчих місяцях.

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого Кузена
бл. пам. д-ра ЗІНОВІЯ ЛИСЬКА
на видання „Українських народних мелодій" зложили: Ірена Карпяк Ліськевич, $10; Ярослав і Олена Карпяк, $10; Евген і Олена Карпяк, $10; Роман і Ольга Смулка, $10.

В глибокому смутку повідомляємо, що дня 15 липня помер в Дітройті після важкої недуги

Д-р ІВАН ЯНЧИШИН

провідний діяч організованого українського визвольного руху, заступник голови Політичної Ради Однодумців ОУНз, член Організації Українських Націоналістів в Україні під час військової окупації України, всеціло відданий ідеї боротьби за державну самостійність українського народу.

ГОЛОВНА ДЕЛЕГАТУРА ЗАКОРДОННОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА УГВР в ЗСА

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок дня 15 липня 1969 року помер на 49-ому році життя по важкій недузі, заосмотрений Найсвятішими Тайнами

Д-Р ІВАН ЯНЧИШИН

ветеринарний лікар

Панахида буде відправлена в четвер, 17 липня в 8 год. вечора в похоронному заведенні Бугая в Гемтремку.

Похорон відбудеться в Дітройті в п'ятницю, 18 липня о год. 9-ій ранку з церкви Непорочного Зачаття в Гемтремку.

Горем прибиті:
Дружина Ольга
Сини Юрій і Петро

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ в глибокому смутку повідомляє, що у вівторок 15-го липня 1969 р. упокоївся в Бозі

бл. п. д-р ІВАН ЯНЧИШИН

визначний член Об'єднання та колишній довголітній голова Відділу в Дітройті.

Похорон відбудеться в п'ятницю 18-го липня 1969 р. в Дітройті

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ВШ. Родині висловлюємо глибоке співчуття.

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ

Пластові табори на „Новому Соколі" коло Боффало

По дощових днях засвітило сонце на оселі „Новий Сокіл", який цього року вже 19-тий раз відбуває у себе табори. З'їхалася пластова молодь Боффало, Рочестеру та сусідної Канади: Ст. Кетерінс і Гамілтону, як також приїхали учасники-ці з Лорейну, Сиракюз, Ню Йорку, Вашингтону, Торонта і далекого Денверу. Зустрічаються старі і нові приятелі, оживає кожна частина оселі, всюди рух, життя, гамір та молодеча веселість. Кожний поспішає, щоб ще знайти час та викупатися у басейні, подзвонити да батьків та зайти до смачної таборової кухні. Новацтво примістилося в куреннях, а юнацтво у малих та більших шатрах.

В неділю 6 липня по полудні відбулося святочне відкриття пл. таборів, на якому відчитано телеграму від голови КТК та наказ ОТК „Новий Сокіл". До привітних промовив пл. сен. Б. Пашковський — голова ОТК, взиваючи їх до пластового використання їхнього побуту серед природи у гуртi свідомої української молоді. Опісля всі вислухали Служби Божої, яку відправив Вор. о. шамб. П. І вахів.

Успіх таборування є в руках команд і булав, які приїхали сюди із різних місцевостей на запрошення реф. таборів пл. сен. М. Бабюка а саме: Кмнд. Табору Новачок ст. пл. Хр. Татомир, її заст. ст. пл. М. Ласійчук, бунч. пл. розв. Д. Райца. Табір має назву „Русалка Дністрова" і хоче здійснювати заклик о. М. Шашкевича, який тепер є такий актуальний — а це вивчення їх та любов до української мови.

Командант Табору Новаків ст. пл. А. Ренер, бунч. ст. пл. М. Біляк має новаків, яких цікавить світ полетів і тому назва табору „Лет Першунів" має зацікавити їх подорожжю на Місяць, нав'язати до подій у майбутньому а рівночасно поглибити їхнє знання української мови і відомостей про Україну.

Командантка Табору Юначок пл. сен. Хр. Кохч, бунчизна ст. пл. Н. Казимира провадить під кличем „Молоді ми і світ нам відкрито"... Табір „Вогні Свободи" у 30-річчя Карпатської України', щоб відзначити величну подію у житті Срібної Землі, але рівночасно запізнати юначок із цією частиною України, яка лежить на південно-західніх її межах та незважаючи на чужі впливи, залишилася українською землею.

Командант Підтабору Юнаків пл. сен. М. Бучок, бунч. пл. розв. Б. Томків провадять юнаків шляхом наших „Визвольних Змагань", бо ж назвою табору переносять учасників до славних військових подій УГА — табір має назву: Ген. Мирона Тарнавського.

Годі вичислити тут всі прізвища і членів команд та булав, які працюють над басейном: чи ті, що рівнож несуть на собі тягар і праці і відповідальності. До того треба згадати і лікарську опіку і приятелів Пласту а зокрема деяких батьків, що допомагають у всіх ділянках, щоб наші табори відбулися успішно. Духовну опіку мають над таборами оо. Пароxи з Боффало обох віроісповідань.

На день 19/20 липня запрошується батьків, громадянство та пластунство на „День Пластуна", який буде переведений під кличем „Лицем до України". У програмі є спортові змагання, святочна ватра (субота), пописи таборів, відвідини й оглядання таборів. Тритижневі Табори на Новому Соколі відвідують могилу бл. п. Начального Пластуна та зложать вінок, бо ж він все життя посвятив молоді, а Новий Сокіл був його улюбленим місцем, де він часто перебував та сердечно вітав молодь, яка приїжджала на Новий Сокіл.

Новий Сокіл живе і вишколює молодь, яка приготовляється на здійснювання першого головного обов'язку пластуна: „Бути вірним Богові і Україні". (Або)

ДРОГОБИЧАНИ ПРАЦЮЮТЬ

Згідно з рішенням 2-ого З'їзду Дрогобичан, який відбувся 7-8 вересня 1968 р. на Союзівці, наступний З'їзд повинен відбутися весною 1970 р. В тому ж 1970 р. повинен вийти друком також „Збірник Землі Великого Каменяра".

Центральний К о м ітет Дрогобиччини просить Шановних Земляків присилати статті та інші матеріяли до згаданого збірника найдалі до 30-го вересня, ц. р. на адресу технічного редактора Василя Вергана: Mr W. Verhan, 524 Olive St., Scranton, Pa. 18509, USA.

Одночасно просимо всіх Шановних Земляків складати далі свої пожертви на видання Збірника Дрогобиччини, щоб таким чином прискорити друк книги, в якій буде збережене для майбутніх поколінь славне минуле Дрогобицької Землі.

Пожертви просимо пересилати на конто ч. 2396 (Центральний Комітет Дрогобиччини) — „Самопоміч" у Філядельфії на адресу: „Selfreliance" 4814 N. Broad St., Philadelphia, Pa. 19141, USA.

За Центральний Комітет Дрогобичани:
Ю. Гаврилів — голова
В. Колінко — секретар

У ЗАПОРІЖЖІ ПОСТАВИЛИ П'ЄСУ „ЯРОСЛАВ МУДРИЙ"

У Запорізькому українському театрі імени большевика Щорса поставили після багаторічної перерви давно написану покійним драматургом Іваном Кочергою п'єсу „Ярослав Мудрий", головний режисер С. Смиян. Ролю князя Київської Руси-України виконує артист К. Параконьєв. На світлині, поміщеній у „Культурі і Житті" з 3-го липня, видко князя Ярослава Мудрого і Єлизавету, акторку Н. Гіляровську, у дуже збідненому історичному одязі: вони обоє виглядають так, ніби вдягнені в довгі білі сорочки. Крім українців, у п'єсі змальовано образи італійської рабині, новгородського посадника, коло кн. Ярослав Мудрий стратив за намагання відійти від Києва, варяжок Інгер, Ульфу та ін. Рецензент писав, що „підступність Інгігерди скоріш нагадує інтригку версальського зразка", але вважає вцілому виставу успішною.

Відділ Т-ва за Патріярхат у Дітройті

У червні 1969 р. оформився в Дітройті Відділ Т-ва За Патріярхальний Устрій Української К а т о лицької Церкви, до управи якого ввійшли: голова — Б. Лончина, заступник — В. Шкудор, секретар — Яр. Сена, член — А. Козак.

На пропозицію цього Відділу та з повною підтримкою всіх отців-парохів митрополітального Д і т ройту зорганізовано тут т. зв. Євхаристійний похід: це акція масового приймання св. Причастя для відзначення 1000-ліття смерти св. кн. Ольги та в намірені переслідування Української Католицької Церкви й завершення її в Патріярхаті. Акція почалася 22 червня і закінчиться у неділю 27 липня. Всі що приймають св. Причастя в тому намірені, виповнюють відрукований карточки і звертають їх у своїй церкві. Цільової акції — осягнути 5,000 св. Причасть. На закінчення акції пляніується вислати телеграму до Папи VI, в якій буде подано, скільки св. Причастя вірні прийняли та в якому намірені.

Успіх акції залежить від того, як масово відгукнуться на неї дітройтські миряни.

Богдан І. Лончина

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ПАВЛО ЛИСКО, довголітній член Т-ва Запорозька Січ, 367 Відділу УНСоюзу в Рочестері, Н.Й., помер 23-го червня 1969 р. на 80-му році життя. Покійний народився 14-го червня 1889 р. в с. Лапаївка Струмілова, Зах. Україна, прибув до ЗСА в 1920 р. і став членом УНСоюзу в березні 1926 р. Полишив у смутку дружину Катерину, дочку Анну і сина Володимира та 7 внуків. Покійний був довголітнім касирем та урядником Т-ва, піонером та будівничим укр. громади в Рочестері, Н.Й. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на вічний спочинок 26 червня 1969 р. на цвинтар Holy Sepulchre в Rochester, N.Y.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Попович, секр.

ІВАН ЦІЛЮКОВСЬКИЙ, довголітній член Братства св. Івана Хрестителя, Відділу 270 УНСоюзу в Джерзі Сиші, Н. Дж., помер 25 червня 1969 р. на 83-му році життя. Покійний народився в 1885 р., до ЗСА прибув в 1909 р. і став членом УНСоюзу в 1930 р. Полишив у смутку 3 доні, сина та 6 внуків. Рідня, приятелі і Союзова громада відпровадили Покійного на вічний спочинок 27 червня 1969 р. на цвинтар Holy Cross Cemetery в North Arlington, N.J.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Баран, секр.

МИХАЙЛО ПІНКОВИЧ, довголітній член Т-ва Запорозька Січ, 388-го Відділу УНСоюзу в Честері, Па., помер 28 червня 1969 р. на 79-му році життя. Покійний народився в Україні, прибув до ЗСА в 1911 році і став членом УНСоюзу в 1926 році. Полишив у смутку дружину Анну, доньку Галину, синів Осипа, Мирослава, Петра, Михайла й Івана та 11 внуків і 1 правнука. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на вічний спочинок 1 липня 1969 р. на цвинтар Лави Крофт в Lower Chichester, Pa.

Вічна Йому Пам'ять!
Сергій Шевченко, секр.

ВАСИЛЬ ДЖИНДЖИРИСТИЙ, довголітній член Бр-тва св. о. Миколая, Відділ 191 УНСоюзу в Трой, Н.Й., помер 29 червня 1969 р. на 54-му році життя. Покійний народився в Трой, Н.Й. і став членом УНСоюзу 30 вересня 1933 р. Полишив у смутку дружину Френсис, дочки Д. Канаар і Дебору, сестру п-і Фурдина, братів Григорія та Степана. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на вічний спочинок 3 липня 1969 р. на цвинтар Elmwood Hill Cemetery в Troy, N.Y.

Вічна Йому Пам'ять!
Ярослав Колодій, секр.

ІВАН КОЛТОНЮК, довголітній член Б-тва св. о. Миколая, 369 Відділу УНСоюзу в Palmerton, Pa., помер 30 червня 1969 р. на 68 році життя. 31 березня 1942 року став членом УНСоюзу. Полишив у смутку дружину Єву, синів Михайла, Володимира, Давида та Вільяма, дочок Галину, Дороті й Керол, брата та дві сестри в Европі, 19 внуків та правнука. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на вічний спочинок 3 липня 1969 року на цвинтар св. Володимира в Palmerton, Pa.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Крепич, мол., секр.

ІВАН ВЕРХОЛЮК, довголітній член Т-ва ім. Т. Шевченка, 64 Відділу УНСоюзу в Патерсоні, Н.Дж., помер 8 липня 1969 р. на 81 році життя. Покійний народився 12 серпня 1888 р., до ЗСА прибув в 1914 році і став членом УНСоюзу 13 серпня 1916 р. Полишив у смутку синів Осипа та Ярослава й доньку Розалію. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на вічний спочинок 12- липня 1969 р. на цвинтар св. Михайла у Lodi, N.J.

Вічна Йому Пам'ять!
Іван Бурней, секр.

ПАВЛО САВЧУК, довголітній член Т-ва Український Поступовий Клюб, Відділ 70 УНСоюзу в Джерзі Ситі, помер 6 липня 1969 р. на 66-му році життя. Покійний народився 11 червня 1903 року в Городенці, Зах. Україна, а по приїзді до ЗСА став членом УНСоюзу в липні 1951 р. Залишив у смутку дружину Софію та сина Константина. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на вічний спочинок 8 липня 1969 р. на український православний цвинтар в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Жук, секр.

ПЕТРО БАГАН, довголітній член Т-ва Подільська Січ, Відділу 8 УНСоюзу в Йонкерсі, Н.Й., помер 3 липня 1969 р. на 67 році життя. Покійний народився 8 липня 1902 р. в с. Костеріщі, пов. Сянок, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Катерину, синів Романа й Бруна та доньку. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на вічний спочинок 6-го липня 1969 р. на St. Joseph Cemetery в Yonkers, N.Y.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Мандзій, секр.

БАТЬКИ!

Якщо бажаєте зв'язати своїх дітей на все життя з українською організованою громадою — забезпечіть їх поки час в

УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ!

Його щоденник і інші видання будуть пригадувати їм їхнє походження й інформуватимуть про Україну, а відділові секретарі зв'язуватимуть їх із українською громадою та її змаганнями в цім краю.

ТАРЗАН, Ч. 6216. В очікуванні парашутного десанту



Наше випозичення країни Тарзана летунству на секретну розвідчу базу може вийти тобі, Іто, на добро. Розвідники генерала Ітса можуть навчити тебе багато речей!

Іто, не вживай сокири! Ось тут ключ до консерви, причеплений до консервної банки.

Тарзане, коли прибудуть сюди вояки?

Сьогодні велика ніч для країни Тарзана — коли прибувають парашутні війська генерала Ітса, тайком при місячному світлі, то може статися якісь нещасливі випадки.

Будемо напоготові, щоб допомогти їм!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 18-го ЛИПНЯ, 1969 р.:

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Приймання членських вкладок від членів 397-го Відділу від год. 7 до 8:30 веч. в домі ЗУАДК-у при 5020 Олд Йорк Рд. Просимо всіх довжників вирівняти залеглі член. вкладки та відібрати дивід. чеки. — Управа.

СУБОТА, 19-го ЛИПНЯ, 1969 р.:

ДІТРОЙТ, Миш. — Місячні збори Б-тва св. о. Миколая, Відд. 175, о год. 7-ій веч. в приміщенні УНДому при вул. Мартин. На зборах буде також роздача дивіденд. — Іван Смерека, секр.

АМБРІДЖ, Па. — Звичайні місячні збори Б-тва св. Василія, Відд. 161, о год. 7-ій веч. у приміщенні клюбу. — Павло Роноський, мол., рек. секр.

ПАСЕЇК, Н.Дж. — Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 42, о год. 7:30 веч. в УНДомі при 237 Hope Ave. Проситься всіх членів брати участь у зборах. Також просимо всіх членів вплачувати чл. вкладки на час. — В. Марущак, рек. секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Місячні збори членів 397-го Відділу від год. 3 до 4:30 по пол. в домі Т-ва Укр. Амер. Горожан при 847 Н. Френклін вул. Просимо довгуючих членів заплатити свої залеглі член. вкладки та відібрати дивідендові чеки. — Ів. Скочиляс, гол.; Мих. Нич, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Звичайні місячні збори членів Б-тва св. Юрія, Відд. 239, від год. 3:30 до 4:30 в домі Укр. Амер. Горожан при 847 N. Franklin. Крім інкасовання членських вкладок, буде видача чеків дивіденд за 1968 р. тим членам, що їх не отримали. — Д-р Вол. Галан, предс.; Михайло Ковальчук, секр.

НЕДІЛЯ, 20-го ЛИПНЯ, 1969 р.:

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні збори Сестрицтва св. Марії, Відд. 112, після другої і третьої Сл. Божої у кафетерії школи св. Йосафата при State Road у Пармі, Огайо. Просимо членів відібрати дивідендові чеки. — Н. Добрянська, рек. секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 342, о год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. — Управа.

БРИДЖПОРТ, Конн. — Збори Т-ва Українська Січ, Відд. 59, о год. 3-ій по пол. в Укр. Нар. Домі при 500 Галлет вул. Просимо членів прибути, вирівняти свої залеглі вкладки та відібрати свої дивідендові чеки. На зборах буде обговорена справа святкування 75-річчя УНСоюзу та 60-річчя, 277-го Відд. УНС в Гартфорді, Конн., 14-го вересня 1969 р. — С. Гуменюк, предс.; В. Майдчик, кас.; Т. Сливінський, рек. секр.; М. Галькевич, фін. секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Розшук

Сестра ВІРА пошукує брата ТИМОФІЯ МАРУНЯКА (м'ясар), сина Теодозії і Василя, ур. 1 листопада 1919 р. в селі Гонятичі, пов. Львів. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати до: Danuta Hajduk, c/o E. Beer, 1841 Central Ave., Yonkers, N.Y. 10710, Tel: (914) 793-3452.